

Ny Tid 4.7.1953

12 METER LÅNG BÅT FRAMGRÄVD I KVILLEHED

ETT GÅNG reaplansvana grabbar från flygflottiljen håller just nu på med att bärga ett betydligt långsammare och fullständigt omodernt fort-skaffningsmedel ute vid Säve. De gräver nämligen fram något som troligen kan visa sig vara ett högtintressant fornynd, en gammal stockbåt, 12 met. lång o. över en met. bred.

Utgrävningen står under överinseende av dr Ake Fredsjö på arkeologiska museet, som omtalar att sådana här fynd av ekstockar eller liknande stockbåtar inte är ovanliga. Det beror på att stockbåtstypen praktiserats sedan stenåldern och långt fram i nyare tid, i Finland ända in på 1800-talet. Så ung kan emellertid inte den här båten vara, anser dr Fredsjö. Den är onekligen mycket intressant genom sin ovanliga längd. Vi har på museet ingen över 5 meter. Någon närmare tidsbestämning kan inte göras förrän resultatet av pollenbestämningen blir klart i Stockholm, dit jordprov skickats.

Fyndplatsen ligger i Kvillehed och upptäckten gjordes, då flygflottiljen skulle muddra upp sitt avloppsdike, som det här har gemensamt med de kringboende lantbrukarna. Man muddrade med grävskopa och stötte plötsligt på en tjock träbit som stack ut c:a 70 cm. i den tilltänkta dikesbädden. Grävskopan trasade sönder trästycket något, men vid närmare påseende liknade det stäven på en båt så mycket att det ansågs lämpligt att rapportera föremålet.

Flottiljchefen överste Melker Ahmanson beordrade genast försiktighet och fortsatt rensning av diket endast för hand, samt kontaktade dr Fredsjö, och det visade sig ganska snart att man hade att göra med ett fynd av en gammal ekstock. Under dr Fredsjös ledning har sedan utgrävningen av hela farkosten satts igång enligt arkeologiska metoder. En vecka har man vid det här laget hållit på och kunnat gräva sig ner till relingshöjd och fram till den andra stäven. Några mindre väsentliga småfynd har under denna tid gjorts bl. a. en skelettdel och ett fiskredskap.

Som framgår av bilden har man hunnit omringa båten i hela dess längd. Man går ytterst försiktigt tillväga.

Fel.

VÄND!

När Ny Tid igår besökte fyndplatsen kunde man tydligt skönja de försiktigt framgrävda konturerna av en mycket stor och kraftig stockbåt. Den låg i nord-sydlig riktning ungefär en meter under jordytan i konserverande blålera. De hittills framgrävda högsta partierna, dvs stävorna låg efter arbetets slut väl inpackade i våta trasor för att inte torka och spricka sönder i den varma luften. En presenning skyddade den stäv som sköt ut i det stora avloppsdiket. Diket går i en bred

dal fram till Nordre älv — förmodligen har här varit sjö eller älvbotten i gången tid — nu böljade säden på bördiga åkrar. Farkosten sköt tolv meter in i en veteåker, tillhörig åkerägare Helge Svensson. Speciella utgrävningsredskap användes för att inte skada de mjuka träpartierna i leran. Varje skyffel sällas på ett galler med borstar och minsta bit som inte konstateras vara jord tillvaratas.

Markägarens hustru, fru Rut Svensson, berättade att hennes bror, som för ett tiotal år sedan brukade deras fäderneärvda gård, även han gjort ett fornynd där. Vid plöjning hittade han nämligen en stenyxa just på det fältet där nu den intressanta stockbåten grävs fram.

Båtskrovet i Säve klart att lyftas

ARBETENA med det märkliga båtskrovet i Säve, som möjligen kan dateras så långt tillbaka i historien som yngre stenåldern, har nu, enligt vad Ny Tid erfarit nått så långt att båten helt är frilagd. Nu återstår "bara" att lyfta den.

Citationstecknet kring bara är sannerligen befogat, ty som en och var förstår, rör det sig här om en mycket känslig uppgift. Ny Tid har förut berättat utförligt om det sensationella fyndet, och när vi på tisdagen kontaktade amanuensen Åke Fredsjö vid Göteborgs museum, arkeologiska avdelningen, gjorde dr Fredsjö följande uttalande:

— Naturligtvis är jag vådligt spänd på att få båtens ålder fastslagen, och det hade kanske varit gjort redan i dag. Undan för undan har jag sänt jordprov till Sveriges geologiska undersökning, där vederbörande också satte i gång med sitt analysarbete. Nu har det av någon anledning blivit tillfälligt stopp i dessa förehavanden, så det är bara att ge sig till tåls.

ÅKE FREDSJÖ

Ny Tid 15.7.1953